

MEDDELELSE NR. 5

Vejledning om sagsbehandling af nye og opgraderede skumsluknings- og overrislingsanlæg på eksisterende tankanlæg

1. INDLEDNING

Beredskabsstyrelsen udsendte den 16. februar 2010 Meddelelse nr. 4 om overgangsbestemmelserne i de nye tekniske forskrifter for brandfarlige væsker, der trådte i kraft den 15. januar 2010 (bekendtgørelse nr. 28 af 4. januar 2010 om tekniske forskrifter for brandfarlige væsker).

Af meddelelsen fremgår, at skumsluknings- og overrislingsanlæg ved tankanlæg, der er lovligt etableret ved bekendtgørelsens ikrafttræden, senest 3 år efter bekendtgørelsens ikrafttræden skal opfylde følgende punkter i de tekniske forskrifter:

Skumslukningsanlæg	1.3.22 (udførelse af brandtekniske installationer), 1.3.23 (indretning og kapacitet af brandslukningsanlæg), 1.3.24 (klassifikation af brandslukningsanlæg), 1.3.25 (projektering og installation), 1.3.26, 3. pkt. (ibrugtagning af brandslukningsanlæg), 4.19.5 – 4.19.16 (specifikke krav til skumslukningsanlæg), 4.20.12, 3. pkt. (inspektion af brandslukningsanlæg), 4.20.13 (logbog) og 4.20.25 (eftersyn, kontrol og afprøvning)
Overrislingsanlæg	1.3.22 (udførelse af brandtekniske installationer), 4.19.17 – 4.19.26 (specifikke krav til overrislingsanlæg), 4.20.11 (kontrol og vedligeholdelse af brandtekniske installationer), 4.20.13 (logbog) og 4.20.26 (eftersyn, kontrol og afprøvning)

Formålet med denne meddelelse er at vejlede kommunerne i den sagsbehandling, der følger af disse krav for eksisterende virksomheder.

2. FÆLLES FOR ALLE VIRKSOMHEDER OMFATTET AF OVERGANGSBESTEMMELSERNE

Første trin i sagsbehandlingen er, at den enkelte kommune:

- meddeler hver enkelt af de berørte eksisterende virksomheder, at de senest den 15. januar 2013 skal opfylde de i bekendtgørelsens § 5, stk. 6, (skumslukningsanlæg) og § 5, stk. 7, (overrislingsanlæg) nævnte punkter i bilag 1 til bekendtgørelsen,
- varsler, at virksomhedernes nuværende tilladelser bortfalder den 15. januar 2013, hvis overgangsbestemmelserne ikke overholdes, og
- gør hver enkelt af de berørte eksisterende virksomheder opmærksom på, at opgraderingen af anlæggene og evt. nye installationer skal godkendes, jf. § 34, stk. 1, i beredskabsloven, idet vilkårene for virksomhedernes tilladelse skal revurderes.

Eksisterende virksomheder, der er lovligt etableret, vil i de fleste tilfælde være godkendt af kommunalbestyrelsen i henhold til tidligere gældende bekendtgørelser og tekniske forskrifter på vilkår stillet af Beredskabsstyrelsen, Statens Brandinspektion eller Justitsministeriets konsulent for brandfarlige væsker.

Enkelte virksomheder kan være godkendt af Justitsministeriet.

For at forenkle sagsgangen bemyndiges kommunalbestyrelsen herved til at varsle, at virksomhedernes nuværende tilladelser bortfalder, hvis overgangsbestemmelserne ikke overholdes, uanset om det er Beredskabsstyrelsen, Statens Brandinspektion, Justitsministeriets konsulent eller Justitsministeriet, der har stillet vilkår for de nuværende tilladelse.

3. SÆRLIGT FOR TANKE MED OPLAG STØRRE END 10.000 MEN HØJST 100.000 OPLAGSENHEDER

Efter de nye regler skal virksomheder med oplag i det fri af højst 100.000 oplagsenheder i overjordiske tanke alene godkendes af kommunalbestyrelsen (redningsberedskabet) i henhold til de tekniske forskrifter, idet grænsen for, hvornår Beredskabsstyrelsen skal stille vilkår, i de nye regler er hævet fra 10.000 til over 100.000 oplagsenheder, jf. pkt. 4.2.4 og pkt. 4.2.6 i de tekniske forskrifter.

Af pkt. 1.4.6 i de tekniske forskrifter fremgår, at tilbagekaldelse af tilladelser eller godkendelser samt ændring af vilkår i tilladelser og godkendelser kan foretages af den myndighed, som har udstedt tilladelsen eller godkendelsen. Under samme betingelser kan vilkår i tilladelser og godkendelser ændres.

For at forenkle sagsgangen når det kommer til den praktiske sagsbehandling, hvor der skal ske en revurdering af vilkårene for virksomhedernes nuværende tilladelser, bemyndiges kommunalbestyrelsen herved til at ændre eller tilbagekalde vilkår, der er stillet af henholdsvis Beredskabsstyrelsen, Statens Brandinspektion, Justitsministeriets konsulent eller Justitsministeriet med hensyn til skumsluknings- og overrislingsanlæg.

Tabel 1 er en oversigt over, hvilke opgaver der skal varetages af kommunen.

Tabel 1: Oplag større end 10.000, men højst 100.000 oplagsenheder

Ændring på virksomheden	Kommunen	BRS
Nyt skumslukningsanlæg	Godkender ved at stille nye vilkår	Skal ikke stille vilkår
Nyt overrislingsanlæg	Godkender ved at stille nye vilkår	Skal ikke stille vilkår
Opgradering af eksisterende skumslukningsanlæg	Godkender ved at stille ændrede eller supplerende vilkår	Skal ikke stille vilkår
Opgradering af eksisterende overrislingsanlæg	Godkender ved at stille ændrede eller supplerende vilkår	Skal ikke stille vilkår
Afmontering af eksisterende skumslukningsanlæg ved etablering af overrislingsanlæg	Godkender ved at stille ændrede vilkår eller giver ny tilladelse (se bemærkning i afsnit 5)	Skal ikke stille vilkår

4. SÆRLIGT FOR TANKE MED OPLAG STØRRE END 100.000 OPLAGSENHEDER

Overgangsbestemmelserne i § 5, stk. 6-7, i bekendtgørelse om tekniske forskrifter for brandfarlige væsker peger på, at der er en række bestemmelser i de tekniske forskrifter, der skal være opfyldt. Dette gælder alle eksisterende tankanlæg, dvs. også tankanlæg med oplag større end 100.000 oplagsenheder. Dvs., at det i denne sammenhæng er uden betydning, at afsnit 4.19 i de tekniske forskrifter er formuleret som detailkrav, der gælder for tankanlæg med oplag på højst 100.000 oplagsenheder. Det er i øvrigt helt sædvanlig praksis i forbindelse med sagsbehandling af tankanlæg med oplag større end 100.000 oplagsenheder, at sikkerhedsniveauet som minimum baseres på detailforskrifterne for mindre oplag.

Tabel 2 er en oversigt over, hvilke opgaver der skal varetages af henholdsvis kommunen og Beredskabsstyrelsen.

Tabel 2: Oplag større end 100.000 oplagsenheder

Ændring på virksomheden	Kommunen	BRS
Nyt skumslukningsanlæg	Godkender ved at stille nye vilkår på grundlag af vilkår fra BRS	Stiller vilkår
Nyt overrislingsanlæg	Godkender ved at stille nye vilkår på grundlag af vilkår fra BRS	Stiller vilkår
Opgradering af eksisterende skumslukningsanlæg	Godkender ved at stille ændrede eller supplerende vilkår på grundlag af vilkår fra BRS	Stiller vilkår
Opgradering af eksisterende overrislingsanlæg	Godkender ved at stille ændrede eller supplerende vilkår på grundlag af vilkår fra BRS	Stiller vilkår
Afmontering af eksisterende skumslukningsanlæg ved etablering af overrislingsanlæg	Godkender ved at stille ændrede vilkår på grundlag af vilkår fra BRS eller giver ny tilladelse på grundlag af vilkår fra BRS (se bemærkning i afsnit 5)	Stiller vilkår

5. VÆRD AT VIDE

- Helt overordnet består virksomhedernes opgave i at forholde sig til, hvad der skal til, for at kravene i de tekniske forskrifter er overholdt, få ansøgt om godkendelse af de relevante ændringer og til sidst få ændringerne gennemført. Det gælder både med hensyn til valg af installationer, dimensionering af installationer, vandforsyningskapacitet, valg af skumkoncentrattype og størrelse af lagerbeholdning af skumkoncentrat.

Kravene er uddybet i Beredskabsstyrelsens vejledning om brandfarlige væsker, som bliver udsendt inden længe. Af vejledningen fremgår bl.a., at der skal tages udgangspunkt i anerkendte standarder som fx NFPA 11 og NFPA 15. Vejledningen indeholder også eksempler på beregning af vandbehov og den nødvendige mængde skumkoncentrat.

- Der skal tages udgangspunkt i de klasser af brandfarlige væsker, virksomheden må opbevare, og ikke hvad virksomheden aktuelt opbevarer. Det betyder fx, at en virksomhed, som p.t. kun bruger en bestemt tank til klasse III-væske, men som af historiske grunde har en tilladelse, der omfatter både klasse I, II og III¹, skal opfylde kravene for både klasse I, II og III.

¹ Fuld fleksibilitet mht. opbevaring af alle brandklasser i en tank kan kun videreføres, hvis en eksisterende tilladelse giver mulighed herfor. Fremadrettet er dette ikke muligt, jf. punkt 4.8.3 i de tekniske forskrifter.

- En grundlæggende opgave for virksomhederne er at konstatere, om der helt mangler installationer. Der kan fx være tale om, at tankanlæg med klasse III-produkter skal forsynes med overrislingsanlæg. Det er i denne forbindelse uden betydning, at de pågældende tankanlæg i dag er forsynet med skumslukningsanlæg.
- Overgangsbestemmelsen for skumslukningsanlæg er rettet mod alle eksisterende virksomheder med overjordiske tankanlæg, og hvor det samlede oplags størrelse overstiger 10.000 oplagsenheder af klasse I- og II-væsker. Tilsvarende er overgangsbestemmelsen for overrislingsanlæg rettet mod alle eksisterende virksomheder med overjordiske tankanlæg, og hvor det samlede oplags størrelse overstiger 10.000 oplagsenheder af klasse III-1-væske, og hvor tankene ligger inden for en afstand på 50 meter fra tanke med væsker af klasse I eller II-1 samt visse andre objekter. Der er altså ingen undtagelser for virksomheder, der har en godkendelse fra før 15. januar 2010, og som lever op til alle vilkår i den oprindelige godkendelse.
- Det er i denne forbindelse irrelevant, at en virksomhed er færdigbehandlet og har opnået godkendelse som risikovirksomhed ("Seveso-virksomhed"). Dette hænger sammen med, at kravene i de tekniske forskrifter definerer det basale sikkerhedsniveau, som skal opfyldes af enhver virksomhed omfattet af forskrifterne.
- Hvis en virksomhed har flere tankgrupper, og der er tilladelse til samtlige brandklasser¹, kan det være en fordel for virksomheden at disponere tankene, så klasse III-produkter fremover opbevares i dedikerede tankgrupper adskilt fra klasse I- og II-produkter. Det medfører, at tilladelserne skal revideres, og at anvendelsen bliver mindre fleksibel, men hvis der er den fornødne afstand mellem tankgrupperne, kan virksomheden undgå at skulle etablere overrislingsanlæg.
- Hvis der i den eksisterende tilladelse er forudsat etableret et skumslukningsanlæg, og det konstateres, at der efter de nye forskrifter er krav om et overrislingsanlæg, er det ikke givet på forhånd, at skumslukningsanlægget kan afmonteres, når overrislingsanlægget monteres. Det nuværende krav om tilstedeværelse af et skumslukningsanlæg kan fx være baseret på, at virksomheden har tilladelse til at opbevare alle brandklasser (I, II og III) i den pågældende tank¹, eller at der er foretaget et teknisk bytte. Det skal derfor nøje vurderes, om afmontering af et eksisterende skumslukningsanlæg i virkeligheden skal behandles som en væsentlig ændring af eksisterende forhold. Det kan i praksis medføre, at andre krav end vedrørende skumsluknings- og overrislingsanlæg (fx afstandskrav) skal revurderes i forhold til de nye tekniske forskrifter.

- Ethvert skumsluknings- eller overrislingsanlæg ved tanke med oplag større end 10.000 oplagsenheder, der er i drift efter 15. januar 2013, skal - uanset om det er nyt eller gammelt - leve op til de nye krav.

Beredskabsstyrelsen anbefaler, at den enkelte kommune i sin dialog med virksomhederne opfordrer virksomhederne til snarest at igangsætte planlægning og udførelse af nødvendige ændringer med henblik på at minimere risikoen for flaskehalsproblemer hos eksterne leverandører i forbindelse med f.eks. rådgivning, projektering, materialeindkøb og montage hen imod overgangsperiodens slutning.